

dannelser og ser med tilfredshed på amternes interesse i at lade sygepleje- og radiografskolerne indgå i sådanne centre.

Det Radikale Venstre anerkender i denne forbindelse, at det er formålstjenligt at lade erfarne amtsansatte tjenestemænd udlåne til disse selv-ejende institutioner. Det skal naturligvis ske uden økonomiske gener for den enkelte, og vi finder derfor, at det i denne situation er på sin plads at sidestille amtets tjenestemænd med statens.

Det Radikale Venstre støtter altså forslaget.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil gerne kvittere for den meget konstruktive ånd, hvormed lovforslaget er blevet modtaget. Vi synes, det tjener Tinget til ære, og jeg er meget glad for, at vi kan ordne det her, som ellers ville have været en hindring for en efter min mening udmærket og meget fremtidsrettet placering af sygeplejerskeuddannelserne i fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 211: Forslag til lov om ændring af lov om den fri ungdomsuddannelse. (Målgruppe, skolebaseret undervisning, tilrettelæggelse af uddannelsesdele m.v.).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).
(Fremsat 28/3 2001).

Sammen med denne sag foretoges:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 142:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemgribende sanering af Den Fri Ungdomsuddannelse.

Af Else Winther Andersen (V), Brian Mikkelsen (KF) og Christian H. Hansen (DF) m.fl.
(Fremsat 13/3 2001).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Beslutningsforslag nr. B 142 om en gennemgribende sanering af den fri ungdomsuddannelse vil indføre begrænsninger i målgruppen, så der indføres en aldersgrænse på 25 år, og herudover vil det betyde, at kun unge, som ikke kan begå sig i det ordinære uddannelsessystem, kan optages på den fri ungdomsuddannelse. Endvidere ønsker forslagsstillerne, at kvaliteten af de enkelte uddannelsesforløb garanteres.

Lad mig henvise til, at vi også i dag skal drøfte forslag til ændring af lov om den fri ungdomsuddannelse, som regeringen har fremsat den 28. marts.

PLS Rambøll-undersøgelsen, som forslagsstillerne bag beslutningsforslaget jo også henviser til, viser, at uddannelsen har opfyldt målsætningen om, at den skal forøge de unges mulighed for og tilbøjelighed til at søge videre uddannelse eller at finde beskæftigelse, og at uddannelsen dermed har bidraget til at nedbringe antallet af unge, som ikke får en ungdomsuddannelse.

Samtidig peger undersøgelsen på, at uddannelsen har et potentiale til at optage flere unge med udtalt behov for at få styrket deres faglige, personlige og sociale kompetence, altså unge, som ikke begynder eller benytter eller for den sags skyld fuldender en ungdomsuddannelse.

Forslagsstillerne bag B 142 vil indføre en aldersgrænse på 25 år og afgrænse optaget til unge, der ikke kan begå sig i det ordinære uddannelsessystem.

Det skyldes måske min begrænsning, men jeg er ikke helt klar over, om forslagsstillerne mener, at man kun kan være i uddannelsen indtil det fyldte 25. år. Det vil i givet fald indebære, at kun unge, der ikke er fyldt 25 år, ville kunne optages i uddannelsen i et 2-årigt forløb. Tilsvarende

måtte unge, der har behov for et 3-årigt forløb, ikke være fyldt 22 år ved optagelsen i uddannelsen.

Jeg er heller ikke klar over, hvem der skal og for den sags skyld kan foretage en vurdering af, om en ung kan begå sig i det ordinære uddannelsessystem. Men jeg henviser til det forslag, som regeringen har fremsat.

Regeringen ønsker, at flere unge, som har en svag uddannelsesmæssig motivation, skal i gang med en ungdomsuddannelse, og PLS Rambølls undersøgelse vurderer, at den fri ungdomsuddannelse faktisk har et potentiale til et øget optag af netop disse unge. Det er et hovedformål med regeringens lovforslag at realisere dette potentiale, så flere af de unge, som af forskellige årsager ikke benytter det ordinære uddannelsessystem, kan optages på den fri ungdomsuddannelse.

I regeringens lovforslag er målgruppen for uddannelsen afgrænset til unge, der ikke er fyldt 25 år ved uddannelsens påbegyndelse og ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at vejlederansvaret hos den uddannelsesansvarlige skole også omfatter vurderingen af, om den unge set i forhold til sit personlige uddannelsesmål vil have større gavn af et andet uddannelses tilbud end den fri ungdomsuddannelse, og at skolen i givet fald skal henvise den unge til det øvrige vejledningssystem.

Med hensyn til beslutningsforslagets krav om opstramning af kvaliteten i de enkelte uddannelsesforløb henviser jeg også til regeringens lovforslag. Både i henhold til gældende lov og med lovforslaget skal der i et omfang, der fastsættes af undervisningsministeren, indgå forløb som skolebaseret undervisning, og med lovforslaget vil de typer af undervisningsforløb, der kan indregnes som skolebaseret undervisning, direkte fremgå af loven.

For at kunne være skolebaseret skal et undervisningsforløb foregå på enten en uddannelsesansvarlig eller en folkeoplysende skole eller være et undervisningsforløb, der i øvrigt gives offentlig støtte til, eller som er godkendt som SU-berettiget. Det vil herefter ikke længere være muligt at få indregnet andre forløb som skolebaseret undervisning.

Med hensyn til indregning af forløb i udlandet som skolebaseret skal forløbene enten være oprettet ved lov eller offentligt godkendt i det pågældende land. Det vil altså ikke længere være den uddannelsesansvarlige skoles vurde-

ring, der skal lægges til grund for, om et undervisningsforløb i udlandet kan indregnes som skolebaseret. De såkaldte egne projekter i udlandet foreslås at bortfalde, da det ikke er muligt for den uddannelsesansvarlige skole på en tilstrækkelig måde at sikre kvaliteten i den type forløb. Andre typer af forløb end de i lovforslaget nævnte skolebaserede forløb vil stadig kunne indlægges i uddannelsen, men for fremtiden vil de være i kategorien anden undervisning.

Samlet set er det regeringens opfattelse, at der med det lovforslag, vi har fremsat, er lagt op til de stramninger, som er nødvendige for en hensigtsmæssig afgrænsning af målgruppen, sikring af kvaliteten og fokusering på, at flere unge med en svag uddannelsesmæssig motivation deltager i den fri ungdomsuddannelse. Det er min opfattelse, at opstramninger ud over de i lovforslaget foreslåede vil kunne modvirke lovforslagets hovedformål og dermed bidrage til, at en række unge afholder sig fra at få en ungdomsuddannelse. I så fald vil yderligere opstramninger også modvirke lovens formål med uddannelsen, som er at få flere unge til enten at søge videreuddannelse eller at kvalificere dem til indtræden på arbejdsmarkedet.

Regeringen kan således ikke støtte beslutningsforslag nr. B 142.

Thomas Adelskov (S):

De største hindringer for at komme i beskæftigelse er fortsat ringe eller ingen uddannelse, og den største forhindring for et godt udgangspunkt for at stifte familie, bosætte sig og planlægge sin fremtid er et dårligt fodfæste på arbejdsmarkedet, eller med andre ord: ringe eller ingen uddannelse.

For at sikre hver enkelt unge det bedste udgangspunkt og den bedste mulighed for at kunne placere sig selv på arbejdsmarkedet har regeringen siden 1993 haft den klare målsætning, at så mange unge som muligt skal have en ungdomsuddannelse. Lad mig nævne, at i 1982 påbegyndte 88 pct. af en ungdomsårgang en uddannelse, og i dag er vi oppe på 95 pct. Desværre falder nogle fra, og andre påbegynder aldrig en ungdomsuddannelse.

I 1993 gennemførte ca. 77 pct. af en ungdomsårgang en ungdomsuddannelse, og i dag får ca. 83 pct. af en ungdomsårgang en sådan uddannelse. Det går den rigtige vej, men tiden er ikke inde til at hvile på laurbærrerne. Der er stadig alt for mange unge, der enten ikke gennemfører eller slet ikke påbegynder en uddannelse, og So-

cialdemokratiet er derfor fortsat optaget af en indsats over for de unge, som har svært ved at vinde indpas på arbejdsmarkedet og uddannelsesområderne, og en ekstra indsats over for de unge, der har svært ved at finde sig til rette i mangfoldigheden af mere traditionelle uddannelsesstilbud.

De unge, der ikke påbegynder eller ikke afslutter ungdomsuddannelser i dag, er langt fra en homogen gruppe. Der er en mangfoldighed af årsager til, at de ikke vinder indpas i det traditionelle ungdomsuddannelsessystem. For nogle vedkommende er der tale om udpræget skoletræthed, andre er bogligt svage, og for atter andre unge er barrieren et traditionsbrud med familie og måske med miljø. Vi har derfor brug for flere tilbud og muligheder for de unge, der tager sigte på den enkelte unges behov.

Et af instrumenterne til at få flere unge i uddannelse er den fri ungdomsuddannelse. Skoler og vejledere inden for den fri ungdomsuddannelse kan med stolthed konstatere, at det undersøgesarbejde, der har været sat i værk om denne uddannelse, klart viser, at de gør en forskel. Den fri ungdomsuddannelse har bidraget til, at flere unge får en uddannelse. Men som undersøgelsen også konstaterer, er det fortsat ikke hele uddannelsens målgruppe, der kommer i gang under ordningen. Således ser det ud til, at det er de svageste unge, der stadig mangler, og derfor vil Socialdemokratiet også gerne medvirke til at ændre loven om den fri ungdomsuddannelse, således at sigtet med uddannelsen og den økonomiske vægtning tager højde for, at uddannelsen netop skal henvende sig til og koncentrere sig om de bogligt svageste unge. Endelig medvirker Socialdemokratiet gerne til en opstramning af reglerne, således at utilsigtet brug af den fri ungdomsuddannelse begrænses. Her tænker jeg bl.a. på utilsigtet brug af muligheden for udlandsophold.

Socialdemokratiet kan med dette som udgangspunkt støtte ministerens forslag og ser frem til en spændende udvalgsbehandling.

Vedrørende beslutningsforslag nr. B 142 kan det undre os i Socialdemokratiet, at forslagsstillerne mener, det er værdt at bruge Folketingets tid på at fremsætte beslutningsforslag om ting, man allerede ved, og emner, som man ved, at ministeriet allerede er optaget af og derfor er i gang med at udarbejde lovforslag om. Men det må være op til forslagsstillerne at forklare sig over for befolkningen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Den socialdemokratiske ordførers målsætning fejler ikke noget. Den er jeg sådan set enig i, og jeg er også enig i de meget smukke ord, som den socialdemokratiske ordfører udtalte. Men det, der undrer mig såre, er, at vi nu står med et forslag, der i virkeligheden strammer op og i højere grad virker som en hindring for, at de allersvageste kan få en uddannelse.

Kan den socialdemokratiske ordfører forklare mig, hvad grunden skulle være til, at lige præcis de, der er allersvageste, nu risikerer at få en øget egenbetaling? Hvad er begrundelsen for det? Er det noget, der peger i den rigtige retning? Er det i overensstemmelse med den socialdemokratiske ordførers smukke visioner? Det er den ene ting.

Er det i overensstemmelse med den socialdemokratiske ordførers smukke visioner, at nu skal der strammes så meget op, at målgruppen bliver smallere og smallere? Stemmer det overens med de uddannelsespolitiske visioner, der har været i Socialdemokratiet om, at det er vigtigt, at så mange som muligt blandes på et hold? Eller skal vi efter Socialdemokratiets mening til at lave virkelig skarp segmentdyrkelse? Dét præcise segment skal gå på dén uddannelse, og dét præcise segment skal gå på dén uddannelse, og det segment på dén uddannelse. Er det de samme toner, som har lydt siden Borgbjergs dage, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Nu består tilbudet til unge, som ikke er i gang med en uddannelse på nuværende tidspunkt, jo ikke kun af den fri ungdomsuddannelse, og som hr. Søren Kolstrup måske hørte, nævnte jeg, at der findes en række muligheder i dag, og at den fri ungdomsuddannelse er et af tilbudene og en af mulighederne.

De ændringer, som sker med lovforslaget, tager bl.a. sigte på at få defineret målgruppen meget, meget klarere og få sendt nogle klare signaler til vejledere og skoler om, hvem det er Folketinget mener man skal tage hånd om, nemlig de svageste elever. Som rapporten fra PLS Rambøll jo har dokumenteret, har en af forhindringerne været det lave vejledningstilskud, og det har måske gjort, at flere skoler og flere vejledere har fravalgt specielt svage unge, fordi de har været meget ressourcekrævende. Men det ligger jo

netop i forslaget, at den målgruppe bliver der fokuseret ekstra meget på.

Jeg vil godt sige til hr. Søren Kolstrup, at jeg i forbindelse med udvalgsarbejdet er meget villig til at diskutere: Er der problemer i lovgivningen, som kan være med til at sortere specielt de svageste unge fra? Men hr. Søren Kolstrup må da give mig ret i én ting, og det er, at sigtet med uddannelsen nu bliver knivskarpt rettet mod og fokuseret på de allersvageste.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke for, at den socialdemokratiske ordfører siger, at vi dog kan se på nogle af tingene i udvalget. Det skal jeg gerne holde fast i.

Men jeg vil også gerne have bekræftet: Er det ikke korrekt, at dette forslag indebærer en risiko for, at netop den gruppe, den socialdemokratiske ordfører taler om, nemlig de allersvageste, risikerer at få en øget egenbetaling? Og hvis det kommer til at blive tilfældet, opfatter den socialdemokratiske ordfører det så ikke som et problem? Det kan selvfølgelig være, den socialdemokratiske ordfører vil sige, at det er man ligeglad med i Socialdemokratiet, men hvis man er ligeglad med det i Socialdemokratiet, vil jeg da gerne høre det.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

I Socialdemokratiet har vi absolut ingen politiske ønsker om, at brugerbetalingen eller egenbetalingen skal være så høj som muligt inden for uddannelsesområdet, hvis det er det, hr. Søren Kolstrup gerne vil have bekræftet.

Jeg har noteret mig, at der ligger en række hørings svar, som stiller en række spørgsmål, og jeg synes, det vil være relevant, at vi i forbindelse med udvalgsarbejdet kigger nærmere på dem. Men jeg vil godt holde fast i én ting: Hovedsigtet med lovændringen er for vores vedkommende netop, at den fri ungdomsuddannelse skal tage vare på og forholde sig til de bogligt allersvageste unge.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kan forstå, at den socialdemokratiske ordfører ikke kan lide brugerbetaling på uddannelse. Men indebærer det, at den socialdemokratiske ordfører er villig til at drøfte, hvordan vi kan hindre, at forslaget risikerer at medføre øget

egenbetaling for den bestemte gruppe, der er tale om?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Nu findes der jo ingen dokumentation for, at øget brugerbetaling eller øget egenbetaling for uddannelserne skulle ramme netop de svageste, for der er ingen dokumentation for, at det netop er de svageste unge, der tager de uddannelser eller får de uddannelses tilbud, hvortil der er knyttet en egenbetaling. Men jeg vil sige til hr. Søren Kolstrup, at vi er villige til at diskutere alle spørgsmål i udvalgsarbejdet, for det ville jo unægtelig være forkert af os ikke at lytte til hr. Søren Kolstrup andre steder end her i Folketingssalen.

Brian Mikkelsen (KF):

Den fri ungdomsuddannelse har jo være meget omdiskuteret. Der har været en masse cases, eksempler, på fejlanbringelser, der har været økonomiske diskussioner, og også feriedimensionen har været bragt på bane. Vi kan også konstatere fra forskellige undersøgelser, senest PLS' undersøgelse, der er 4-5 måneder gammel, at en del af de mennesker, som tager den fri ungdomsuddannelse i dag, ikke efter egen overbevisning er fejlanbragte, men sandsynligvis ville have taget en anden ungdomsuddannelse eller have været i arbejde.

Intentionen med den fri ungdomsuddannelse er jo, at den skal tage sig af de unge, som ikke passer ind i et normalt skoleforløb, og vi er meget opmærksomme på, at der selvfølgelig er nogle, der ikke passer ind i det traditionelle skoleforløb. Man skal passe på, at det ikke bliver for konformt, for alle eleverne, alle de unge mennesker er jo drønhamrende forskellige.

Som udgangspunkt er vi derfor på trods af tidligere snak ikke imod, at man har en konstruktion, som hedder den fri ungdomsuddannelse, hvis man sikrer, at der er nogle kolossale kvalitetskrav, og at det forløb, de unge kommer igennem, er rigtigt. Vi har været meget, meget, meget skeptiske over for den fri ungdomsuddannelse, men må også erkende, at der er nogle unge, som ikke passer ind i det forløb, vi bredt har vedtaget herinde med hensyn til ungdomsuddannelsesstrukturen. Vi vil også godt sikre, at man som ung får de bedst mulige valgmuligheder, så både samfundet og den enkelte ikke går glip af de ressourcer, der findes, at

man ikke tager en forkert uddannelse, og at det ikke varer for lang tid at tage en uddannelse.

Dansk Arbejdsgiverforening har for halvandet års tid siden offentliggjort en undersøgelse, som viste, at i det spænd, der er imellem, at man er færdig med sin grunduddannelse og tager en erhvervsrettet uddannelse, er der ca. 80.000 arbejdspladser. I dag er det jo sådan, at erhvervslivet mangler arbejdskraft. Vi kan konstatere, at produktiviteten i den offentlige sektor er gået ned, mens den er gået op i den private sektor, men samtidig har man brug for mere arbejdskraft, og den arbejdskraft er ikke helt til stede. Derfor handler det selvfølgelig om, at man får en uddannelse hurtigere, end man får i dag, og at man får den bedst mulige uddannelse.

Når vi skal diskutere de to forslag, mener vi ikke overraskende, at det beslutningsforslag, vi selv er medforlagsstiller på, er det rigtige. Der bliver stillet nogle skrappe og mere præcise krav til, hvad den fri ungdomsuddannelse skal indeholde, og selv om ministeren mener, at hele aldersdiskussionen er diffus, er den det nu ikke. Vi mener, det er de 25 år, der skal være gældende.

Men når det så er sagt, så må jeg sige, at lovforslaget fra ministerens side er ganske glimrende. De kriterier, der er stillet op, både med hensyn til alder, ungdomsuddannelse og skolebaseret undervisning, er vi i og for sig ikke uenige i.

Jeg vil godt tilkendegive heroppefra, at vi vil gå velvilligt ind i forhandlingerne og drøftelserne med ministeren, og vi mener, det vil være muligt at opnå et fornuftigt resultat, så en stor del af Folketingets partier kan blive enige om en ny struktur for den fri ungdomsuddannelse.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Der bliver løbet meget baglæns i visse politiske partier i disse dage, og nu er det så De Konservervatives tur til at bakke voldsomt op om den fri ungdomsuddannelse eller i hvert fald bakke op.

Jeg skal da bifalde, at hr. Brian Mikkelsen og Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget, men samtidig vil jeg godt udtrykke undren over, at man opretholder beslutningsforslaget. Er det ikke et spørgsmål om, at man lige har ønsket at markere sig, og vil hr. Brian Mikkelsen ikke give mig ret i, at det er spild af Folketingets tid, og at beslutningsforslag nr. B 142 og andre lignende beslutningsforslag fra både hans eget og andre partier burde trækkes?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg har opfattet det, at De Konservative og andre partier har stillet disse forslag, som et ønske om at bruge Folketingets talerstol til at udtrykke sig over for offentligheden. Det kan jo ikke være, fordi man mener, at nogen af dem skal vedtages.

Jeg vil gerne spørge: Hvad vil det betyde, hvis dette beslutningsforslag bliver vedtaget? Hr. Brian Mikkelsen henviste til nogle opstramminger, og så kan man forhåbentlig spørge: Hvis forslaget bliver vedtaget, hvad er det så for nogle opstramminger, man vil have?

Der står, at der skal være nogle opstramminger af adgangskravene, så kun unge, der ikke er i stand til at begå sig i det ordinære uddannelsessystem, får mulighed for at uddanne sig gennem den fri ungdomsuddannelse. Hvad er meningen med »kun«? Hvad er det for nogle krav, der skal gennemføres?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Nu skal det selvfølgelig drøftes med de andre partier, der står bag B 142, men vi har nu ikke tænkt os at trække det forslag tilbage lige nu. Vi vil stadig gerne have en parallel diskussion af de to forslag, men det er jo noget, forslagsstillerne må blive enige om i fællesskab.

Med hensyn til hr. Aage Frandsen har hr. Aage Frandsen en lang parlamentarisk erfaring, som jeg har dyb og stor respekt for. Men det vil jeg sige, at hr. Aage Frandsen også ved, at når man fremsætter et beslutningsforslag, gør man det med det formål at få en diskussion i gang, og fordi man vil pålægge regeringen en bestemt opgave. Det er det, der gør forskellen fra et lovforslag, og det er derfor, det er formuleret, som det er. Når vi siger, at der skal være eksempelvis strammere adgangskrav, er det et oplæg til diskussion, og hvis vi fik vedtaget beslutningsforslaget, ville vi selvfølgelig gå ind i en diskussion med den regering, som beslutningsforslaget pålægger at gøre noget, om, hvordan et lovforslag skulle endeligt udformes. Det handler bl.a. om, at den skolebaserede undervisning skal være relevant for den enkelte.

Der blev spurgt konkret af hr. Aage Frandsen, om det kun skal være en uddannelse for dem, den er relevant for. Hvis vi fik et bedre vejledersystem i Danmark – og der lægges delvis i lovforslaget fra ministerens side op til, at det bliver styrket – kunne vejlederne gå ind i hver enkelt tilfælde og se på, om der var andet tilbud, der

var bedre for eleven. Jeg vil godt henvise hr. Aage Frandsen til den rapport, som PLS Ram-bøll har lavet for ikke mere end 5 måneder siden. Hvad står der i den rapport? Der står, at hvis de havde tænkt sig om en ekstra gang, ville næsten en tredjedel af dem, som tager den fri ungdomsuddannelse, vælge en anden ungdomsuddannelse. Det viser, at der er problemer, og at der skal ryddes gevaldigt op.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg skal ikke trække tiden yderligere ud, men blot bede hr. Brian Mikkelsen bekræfte, at hvis hr. Brian Mikkelsen og hans medforslagsstillere kunne samle et flertal for deres beslutningsforslag, ville det betyde, at ministeren var nødt til at trække sit lovforslag tilbage, udarbejde et nyt lovforslag og sende det ud i høring, og så skete der intet mere i denne folketingsssamling. I og med at man fastholder sit beslutningsforslag – og lad os bare sige, at man i teorien måske havde en chance for at få det gennemført – kan man rent faktisk forhale lovprocessen på hele området. Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg kvitterer da gerne over for hr. Brian Mikkelsen for kommentarerne, der vedrører min parlamentariske erfaring, men skal dog lige sige, at min parlamentariske erfaring kun er den dobbelte af hr. Brian Mikkelsens. Længere er den såmænd ikke.

Med hensyn til forslaget står der, at man ikke skal være i stand til at begå sig i et uddannelses-system. Vil det sige, at hvis det skønnes, at nu er der en, der er i stand til at gøre det, skal den pågældende ikke have mulighed for at komme ind? Er det sådan, det skal forstås?

Med hensyn til undersøgelsen står der jo ikke det i den, som hr. Brian Mikkelsen sagde, nemlig at de ville have valgt noget andet, men at hvis den fri ungdomsuddannelse *ikke* havde været der, ville de have valgt noget andet. Hvis vi nu lavede en undersøgelse om hf-uddannelsen, hvad ville de så svare? Ville de så ikke svare handelsskolen eller gymnasiet? Hvis man nedlægger en uddannelse, kunne man jo nok forvente, at nogle ville sige, at så vælger de selvfølgelig en anden uddannelse. Men de betyder jo ikke, at vi nødvendigvis skal nedlægge alle de uddannelser, hvor der er en anden uddannelse, som er beslægtet med den.

Det er dét, undersøgelsen forholder sig til, ikke at de måske ville vælge noget andet, hvis de var blevet presset et par gange mere. Jeg kan forstå, at hr. Brian Mikkelsen vil gøre det til, at så ville de have valgt en anden uddannelse. Nej, de siger, at hvis den *ikke* havde været der, havde nogle af dem valgt noget andet.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil gerne i lighed med senator Cato sige: I øvrigt mener vi, at den fri ungdomsuddannelse ikke fungerer godt nok, og at den skal strammes op. Det har vi signaleret ret kraftigt i det beslutningsforslag, vi har fremsat, og derfor bliver det opretholdt indtil videre. Så må forslagsstillerne jo diskutere, om vi vil stoppe processen.

Jeg synes, jeg for mit partis vedkommende – og det er det eneste, jeg kan tale for – har signaleret ret kraftigt, at vi vil gå konstruktivt ind i en diskussion om lovforslaget fra regeringens side, og at det måske nok er muligt at nå til et resultat på det område. Hvis det så virker hæmmende, at der ligger et beslutningsforslag ved siden af, må man jo diskutere det fra forslagsstillerens side.

Til hr. Aage Frandsen: Vi er dybt uenige om den fri ungdomsuddannelse, men jeg kan i hvert fald konstatere, at det, der var intentionen, meningen med den fri ungdomsuddannelse, da man etablerede den, var, at den skulle være et alternativ til det etablerede system, vi har i dag og også havde på det tidspunkt. Det vil sige, at hvis man havde mulighed for at tage en almindelig ungdomsuddannelse, uanset hvilken af dem det kunne være, var det ikke meningen, at man skulle på den fri ungdomsuddannelse. Det var ikke meningen, heller ikke fra de partiers side, som fik etableret uddannelsen, og i hvert fald slet ikke fra mit partis side.

Det er sådan i dag, at man har brugt mange ressourcer og mange kræfter på eksempelvis at reformere erhvervsskolerne. Vi tager snart fat på gymnasierne og måske også hf, netop for at modernisere og sørge for, at det er tidssvarende uddannelser, som selvsagt er det mest relevante og det bedste tilbud til de fleste. Men fordi det ikke er konforme unge mennesker, vi har med at gøre, skal der også være plads til nogle af dem andre steder, og her er den fri ungdomsuddannelse en mulighed for nogle, men efter min mening langt færre end dem, der tager den fri ungdomsuddannelse i dag.

Den ene side af spørgsmålet er altså, hvem der skal ind, og den anden side, som jeg også meget gerne tager en holmgang med hr. Aage Frandsen om, er det rent kvalitative: Hvordan sikrer vi, at der kommer kvalitet i den fri ungdomsuddannelse, så det ikke bliver for meget spas og sjov?

Formanden:

Hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

For godt 3 år havde en journalist været ude at rejse, og han havde optaget nogle billeder af nogle unge mennesker i den fri ungdomsuddannelse. Billederne var optaget på et tidspunkt i deres fritid, og de blev brugt i en tv-udsendelse, som gav anledning til, at en række politikere meddelte, at nu måtte den fri ungdomsuddannelse enten lukkes eller strammes voldsomt op, for det var dog helt forfærdeligt.

Senere kom der endnu en tv-udsendelse, hvor man havde fundet en midaldrende kvinde, som også var på den fri ungdomsuddannelse. Vedkommende var på Hawaii, to piger havde været på Bali, og igen var der politikere, der sagde, at nu havde de i hvert fald fået beviser for, at man enten måtte lukke eller stramme op.

Det er enkeltteksempler, som er i stand til at få politikere til at sige, at nu må man altså gøre en hel masse ting, men det er også enkeltteksempler, som ikke viser noget om helhedsbilledet. De viser også noget om, hvordan politik somme tider formes, nemlig at nogle få begivenheder pludselig kan få nogle politikere til at sige, at nu må der gøres et eller andet, fordi de åbenbart tror, at folkestemningen mener et eller andet. Nu er der heldigvis gået et stykke tid, og det vil sige, at det er mere velovervejede tanker, der trods alt ligger i regeringens forslag. Men udgangspunktet har været, at der er nogle partier, som helt klart vil af med den og har skrevet om det, og det er også i orden.

Men vi er nogle partier, som mener, at den fri ungdomsuddannelse er en glimrende uddannelse for en række grupper af unge. Der er f.eks. nogle unge, som ikke vil følge den slagne vej, men mener, de får en bedre udvikling ved at vælge den fri ungdomsuddannelse, og der kan være tale om unge, der gerne vil modtage andre tilbud end dem, der ligger i de traditionelle ungdomsuddannelser. Jeg ved ikke, om det er, fordi de vil have meget sjov og spas – det skal åbenbart være forbudt, kan jeg forstå på den konser-

vative ordfører – men de vil i hvert fald godt have noget andet, der ligger i uddannelsen.

Så kan der også være tale om unge, som ikke er parate til at gå i gang med en regulær ungdomsuddannelse, og her har erfaringen vist, at for en række unges vedkommende er den fri ungdomsuddannelse begyndelsen til, at de enten går i gang med en traditionel ungdomsuddannelse senere eller i virkeligheden bruger den som en del af en ungdomsuddannelse, springer den traditionelle ungdomsuddannelse over og går videre i uddannelsessystemet. Det vil sige, at den fri ungdomsuddannelse er en succes ud fra sin målsætning.

Så hører man hele tiden, at målgruppen er dem, der er svage. Jeg ved ikke lige, hvem det er, men målgruppen har altid været defineret bredere, og derfor vil jeg sige, at med hensyn til det forslag, der ligger her, er der nogle ændringer, som jeg helt klart mener at vi skal have ind i det.

For det første mener jeg ikke, man gør det, man egentlig har som målsætning. Man siger, at man gerne vil have fat i dem, der er mindre bogligt orienterede, og her mener jeg, at den bestemmelse, som gælder i dag, burde ændres med hensyn til, hvor meget skolebaseret undervisning der skal være i forhold til praktik: Den fifty-fifty-ordning, som findes i dag, mener jeg burde ændres, så man godt kunne have mere praktik, netop af hensyn til den gruppe, som simpelt hen har haft så dårlige erfaringer med skolen, at det ikke er det teoretiske, som tænder dem, så de går i gang med en uddannelse. Det er en ting, som jeg godt vil understrege.

En anden ting er spørgsmålet om den skolebaserede undervisning i forhold til anden undervisning og de private skoler. Jeg synes, at den ændring, der foreslås her, er forkert. Under alle omstændigheder synes jeg, det er vigtigt, at det i højere grad skal sikres, at den/de private uddannelser, som nogle i dag benytter sig af, er ordentlige uddannelser. Det vil sige, at det tilsyn og den opsøgende virksomhed, man har haft fra ministeriets side, simpelt hen skal fortsætte, så man er sikker på, at de, der er i den fri ungdomsuddannelse, også får de rette tilbud. I de få tilfælde, der har været, kan det godt være, der er nogle vejledere, der har været for ringe. Men det kunne jo godt være, at man, hvis man var helt sikker på, at de ting var i orden, så ikke ville begå de fejl. Jeg er i virkeligheden bange for, at man kan begå nogle større fejl ved den ændring, der er tale om her, ved, at man ikke sørger for, at

der er en opsøgende virksomhed fra ministeriets side eller fra anden side.

Med hensyn til udlandsopholdene tror jeg, at det er noget, der er fokuseret meget på på baggrund af de der tv-udsendelser. Der er så få, der har mere end 40 uger, og jeg mener egentlig, at man stadig væk burde have mulighed for, at det kunne være 50 uger, som man har i øjeblikket. Derfor synes jeg i virkeligheden også, at det er uhensigtsmæssigt, at man har det på den måde.

Med hensyn til de 25 år tror jeg ikke, at det i så mange tilfælde berører så mange, men sådan noget vil jeg godt have undersøgt nærmere med hensyn til, om de muligheder, der ligger i den fri ungdomsuddannelse, lige så godt kunne ligge i GUV-systemet. Det kan jo være, de kan det, og så er der jo ingen grund til, at man har et særligt forløb for unge. Det er jo den eneste ungdomsuddannelse, man ikke kan tage som voksen; alle andre ungdomsuddannelser kan tages som voksen. Derfor vil jeg interessere mig for, om man så i virkeligheden kan tage det samme i voksenuddannelsessystemet.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at som forslaget ligger her, mener jeg ikke, at det er tilfredsstillende. Det drejer sig om at få både mål-sætningen, som regeringen selv siger man har med hensyn til at få en restgruppe ind i det, og så også få dem i tale vedrørende de andre ændringer, jeg nævnte.

Christian H. Hansen (DF):

I Dansk Folkeparti er vi jo medforslagsstillere til beslutningsforslag nr. B 142, hvor vi opfordrer regeringen til snarest muligt at fremsætte forslag for at få lavet en gennemgribende sanering af den fri ungdomsuddannelse. Her påpeger vi bl.a. vigtigheden af det, som har været diskuteret heroppefra omkring aldersgrænsen.

Vi føler, at det forslag, der er kommet fra ministeren, lægger op til nogle stramninger, og det vil være meget svært, når man har været fortaler for, at der skal strammes op på det her område, så at sige, at man ikke vil kunne støtte de, set med mine briller små stramninger, men dog alligevel stramninger, der ligger. Så det vil vi kunne fra DF's side.

Vi vil heller ikke lægge skjul på, at vi sådan set overordnet set er modstandere af den fri ungdomsuddannelse. Hr. Aage Frandsen var inde på, at der var nogle, der har været ude at sige det. Det har vi bl.a. været ude at sige, og det vil vi gerne stå ved; den holdning har vi stadig væk.

Vi har jo set mange forskellige eksempler på, hvordan uddannelsen er blevet misbrugt til små dansetrip, ture på Hawaii osv., og det mener vi stadig væk er meget forkert. Derfor er vi da også glade for, at ministeren har indlagt det omkring udlandsundervisningen – udgøres af skolebaseret undervisning eller anden undervisning – som der ligger i lovforslaget; også en lille opstramning her.

Derfor må vi sige, at vi kan følge ministerens forslag og vil prøve igennem udvalgsarbejdet måske at få lagt nogle yderligere stramninger ind, og vi må så snakke med de andre partier, som står bag B 142, om, hvordan vi i fællesskab kan gøre det.

Vi ser det også stadig væk som et skræmmebillede, at vi har set en vejleder på tv stå og sige i et telefoninterview til et ungt menneske: Vi skal nok finde et eller andet, så du kan få det rigtig sjovt. Det er jo det, vi har set, og derfor kan man sige, at det, der er lagt ind omkring vejledning her, også efter vores mening er ganske godt.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Christian H. Hansen har set mange eksempler, og så var der var noget med Hawaii og dansetrip, og hr. Christian H. Hansen har set et tv-indslag, hvor en vejleder siger et eller andet om, at man skal have det sjovt, og dermed er karakteriseringen af den fri ungdomsuddannelse sket.

Tænk, hvis man gjorde sådan ved alle andre uddannelser, at man sagde: Nu finder vi 3-4 eksempler. Så kunne man sige om stort set alle uddannelser: Der skal strammes op, der må da gøres noget ved det! Hvis hr. Christian H. Hansen havde samme nidkærhed med hensyn til alle uddannelser, er der ingen tvivl om, at der så var mange uddannelser, der ville have problemer.

Men jeg må bede om, at vi får nogle flere eksempler, dokumentation for, at der er behov for det. Og jeg vil gerne høre, hvad det er for nogle stramninger, man yderligere vil have. For der står jo i beslutningsforslaget, at man vil have nogle stramninger. Hvad er det for nogle stramninger, hr. Christian H. Hansen mener der skal være tale om, bortset fra, at der skulle strammes så meget, at den skulle helt væk?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Det vil måske være til fare for mit gamle uddannelsessted, Blaagaard Statsseminarium, når jeg

siger, at vi jo også dengang, jeg gik på lærerseminariet, rent faktisk til tider kunne have det sjovt. Det skal ikke være en opfordring til at se et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti i salen om Blaagaard Statsseminarium.

Men jeg vil gerne spørge hr. Christian H. Hansen, som ønsker yderligere stramninger af loven: Hvem er det, hvilke persontyper, hvilke persongrupper er det, hr. Christian H. Hansen ikke ønsker, skal kunne benytte sig af den fri ungdomsuddannelse med de stramninger, som han påtænker at stille forslag om under udvalgsarbejdet?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Først vil jeg da gerne sige til hr. Aage Frandsen, at jeg tror, at nogle af de stramninger, vi lægger op til, fremgår af beslutningsforslaget. Der er det med aldersgrænsen. Jeg tror også, at jeg startede med at sige heroppefra, at vi faktisk ønskede, at den fri ungdomsuddannelse helt kunne ophøre.

Nu har vi jo før talt om det med mange års parlamentarisk kendskab, og så ved man jo også godt, at det ikke altid er sådan, at man lige kan få det igennem, man brænder allermost for. Så kan man gå ind og forsøge at påvirke nogle ting og få lavet nogle opstramninger. Det er det, vi vil med beslutningsforslaget.

Jeg så også gerne, at man helt sløjfede muligheden for at drage til udlandet. Det ville så også være et af de elementer, vi kunne føle var en opstramning.

Til hr. Thomas Adelskov må jeg sige, at jeg er da glad for, at hr. Adelskov også har haft det morsomt og sjovt. Det tror jeg vi alle sammen har oplevet, og det medfører heller ikke, at vi kommer med et eller andet beslutningsforslag om det seminarium, som hr. Thomas Adelskov har gået på. Jeg kan dog sige, at de stramninger, som vi går ind for, er dem, jeg har også nævnt for hr. Aage Frandsen, og det er dem, vi vil arbejde for under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er selvfølgelig berettiget, at man diskuterer kvaliteten af forskellige uddannelser, lige så vel som det kan være berettiget at diskutere kvaliteten af et beslutningsforslag.

Bortset fra de 25 år, som i øvrigt er upræciseret for betyder det, at man skal være færdig, inden man fylder 25 år, eller skal man ikke kunne påbegynde uddannelsen efter det fyldte 25. år – så

er der intet konkret i beslutningsforslaget. Der står bare, at der skal være stramninger. Der er ingenting. Det vil sige, at hvis man vedtog det i Folketinget, var ministeren på herrens mark, for man kan ikke se, hvad det betyder, ud over stramninger.

Vi har fået én udlægning, og nu har vi fået en anden udlægning, og så kan jeg regne med, at det tredje forslagsstillerparti kommer med en tredje udlægning. Det er altså ikke kvalitet i et beslutningsforslag, man viser på den her måde. Heldigvis er den fri ungdomsuddannelses kvalitet højere.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige til hr. Aage Frandsen, at selv om vi diskuterer uddannelse i dag, tror jeg da også, jeg kunne finde et par beslutningsforslag fra SF frem af gemmerne, hvor jeg kunne komme med lignende påstande – det er jeg faktisk ganske sikker på at jeg ville kunne – hvor det ikke fuldstændig er pisket ud i detaljer, hvad det er, man vil.

Jeg mener, at jeg her har nævnt tingene omkring aldersgrænsen, jeg har nævnt, at vi ønsker et stop for muligheden for at bruge uddannelsen til de udlandsaktiviteter, som har været set, og jeg mener også helt klart, at uddannelsen skal formes, så det, det drejer sig om, er at komme videre i uddannelsessystemet, og det mener vi i Dansk Folkeparti eksempelvis ikke at man gør ved at komme på et surferkursus. Det er nok der, forskellen ligger.

Marianne Stentebjerg (RV):

I Det Radikale Venstre opfatter vi ungdomsuddannelserne ikke alene som et udgangspunkt for en videregående uddannelse, men som udgangspunkt for uddannelse livet igennem. Det er derfor utrolig vigtigt, at flest muligt – allerhelst alle – fra en ungdomsårgang påbegynder og gennemfører en af de ungdomsuddannelser, vi tilbyder i Danmark.

Skal dette mål nås og opfyldes, er det nødvendigt, at de uddannelsesmuligheder, vi tilbyder de unge, bygger på fleksibilitet, kvalitet, ansvar og sammenhæng. Det er afgørende, at de unge gennem disse uddannelser rustes til ikke bare at videreudanne sig og varetage et job, men også blive en aktiv del af samfundet som sådan.

Det betyder, at vi hele tiden uden tankeløst at rende efter den nyeste trend må spørge os selv, om de enkelte ungdomsuddannelser varetager

disse opgaver på en optimal måde. Er der reel anledning til at justere uddannelsernes indhold, skal og bør der justeres?

Det er jo ingen hemmelighed, at den fri ungdomsuddannelse er og har været et radikalt hjertebarn. Fra dens grundlæggelse har det været meningen, at den skulle henvende sig til unge, der enten ikke evnede at klare sig på de traditionelle ungdomsuddannelser eller ikke var interesserede i de muligheder, der lå i disse. Vi mener rent faktisk, at det er en funktion, den fri ungdomsuddannelse grundlæggende har været i stand til at varetage, og den har været med til at øge antallet af unge, der har fået en ungdomsuddannelse.

Men som enhver forælder ved, kan selv hjertebørn i ny og næ trænge til en hjælpende hånd med at komme videre på den rette vej, og vi i Det Radikale Venstre er enige om, at enkelte justeringer nu kan sikre, at den fri ungdomsuddannelse bliver et endnu bedre tilbud til de unge.

Først og fremmest er Det Radikale Venstre glad for, at man ved lovforslaget har til hensigt at styrke vejledningen af den enkelte elev. Det er til glæde for eleven, der hurtigere og bedre får klargjort sine muligheder og slipper for at arbejde sig ind i uddannelsesmæssige blindgyder. Men det er også til glæde og gavn for samfundet, eftersom en øget vejledning gerne skulle resultere i et lavere frafald fra uddannelsen, og hvad der nok er endnu mere vigtigt: Det vil uden tvivl gøre det mere attraktivt for lidt mere usikre unge at give sig i kast med den fri ungdomsuddannelse.

Det Radikale Venstre er også glade for, at lovforslaget lukker hullet for de i medierne meget omtalte Bali-badeferier. Ikke at problemet i realiteten har været særlig stort, men interessen for de få, der har forstået at udnytte reglerne, har været så massiv, at det helt har truet med at overskygge den fri ungdomsuddannelses positive resultater. Dette samt de resterende justeringer i lovforslaget er efter De Radikales opfattelse med til at gøre en god uddannelse endnu bedre.

Hvad angår B 142, er det glædeligt at se, at Venstres, De Konservatives og Dansk Folkepartis syn på den fri ungdomsuddannelses fremtid i hovedtræk stemmer overens med regeringens, og vi ser derfor ikke nogen grund til at ændre dette. Vi støtter ikke beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Det er jo rigtigt, at vi har at gøre med et radikalt hjertebarn, men netop derfor er det så interessant, hvad den radikale ordfører siger.

Jeg har forstået Det Radikale Venstres skolepolitik og folkeskolepolitik således, at man, i hvert fald når det drejer sig om folkeskolen, slår på det utrolig vigtige i, at her skal folk fra alle hjørner af samfundet mødes, høj som lav, hvid som sort og gul.

Når det så drejer sig om hjertebarnet den fri ungdomsuddannelse, hvordan kan det så være, at man her er så interesseret i, at det skal være en utrolig smal gruppe, der skal mødes? Hvordan kan det så være, at man just med hensyn til denne uddannelse har den opfattelse, at det virker befordrende for uddannelsen, at det bliver en meget, meget smal gruppe, man henvender sig til?

Jeg havde faktisk forventet, at Det Radikale Venstre ville mene, at jo flere sådan forskellige, utilpassede unge, der kom sammen, jo bedre, jo mere befordrende. Derfor efterlyser jeg den pædagogiske tanke, der ligger bag ved, at man skal smalle målgruppen ind.

(Kort bemærkning).

Marianne Stentebjerg (RV):

Til hr. Søren Kolstrup: Hvis jeg har givet udtryk for, at jeg mener, vi skal gå en snæver vej med hensyn til den fri ungdomsuddannelse, så har jeg i hvert fald ikke gjort mit ærinde godt nok.

Jeg mener netop, at vi har nogle rummelige funktioner og et rummeligt indhold, så vi kan varetage flere forskellige målgrupper af unge, der kan søge uddannelsen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Okay, hvis det er den generelle melding, så er der jo tilsyneladende mulighed for, at vi på det punkt kan få drøftet, hvordan den her uddannelse fortsat kan henvende sig til forskellige grupper af folk, og så har jeg muligvis misforstået nogle af de ord, der står omkring stramning af målgruppen. Det skulle kun glæde mig, hvis jeg har læst forslaget forkert og set det alt for sort, og set det, som om det var ved at gå i ét med Venstre.

Formanden:

Hr. Søren Kolstrup som ordfører.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten har den opfattelse, at den fri ungdomsuddannelse er en nødvendighed. Den er en nødvendighed, fordi det traditionelle uddannelsessystem ikke er rummeligt nok.

Vi mener ikke, at den fri ungdomsuddannelse skal bevares for enhver pris, men vi ser i øjnene, at det uddannelsessystem, vi har i dag, skulle ændres radikalt, for at man kan forestille sig, at den fri ungdomsuddannelse skulle være overflødig, og jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at vi kommer i en situation de første år, hvor den fri ungdomsuddannelse bliver overflødig.

Den har faktisk været en succes, siden den startede i 1995. Det kan man læse i den evaluering, som PLS har lavet. Den fri ungdomsuddannelse har bidraget til at få flere unge til at tage en ungdomsuddannelse, og den har også været i stand til at sørge for, at flere er kommet i arbejde eller i gang med en uddannelse, ja, selv blandt dem, der falder fra, er der en meget, meget stor procentdel, der kommer i arbejde eller under uddannelse.

Nu vil ministeren så stramme op, og generelt må jeg nok sige, at det bekymrer mig at se denne – som jeg opfatter det – fusionstendens, der er for øjeblikket mellem fru Else Winther Andersen og ministeren; det er en fusionsøvelse, som jeg ikke håber breder sig til andre hjørner af undervisningssystemet. Men det står jo ikke i Enhedslistens magt at ændre disse konvergensøvelser fuldt ud.

Ministeren vil stramme op, ministeren ønsker at stramme op i forhold til målgruppen, sådan har jeg i hvert fald læst forslaget, altså begrænse antallet af unge, der har mulighed for at gå på den fri ungdomsuddannelse.

Der skal f.eks. indføres en aldersgrænse på 25 år. Der er ikke argumenteret nærmere for hvorfor; det virker som et dogme fra ministerens side. Hvor mange unge over 25 år går egentlig på den fri ungdomsuddannelse? Det er ikke ret mange. Hvorfor så lukke muligheden for dem? Hvorfor afskære de meget få mennesker over 25 år, som kunne have gavn af at gå på den fri ungdomsuddannelse, fra muligheden? Hvem gavner det? Hvad er det for en dagsorden, der ligger bag ønsket om at sætte den her aldersgrænse ved 25, når den ikke er argumenteret nærmere igennem, eller rettere sagt, når der ikke er et eneste argument. Så får man jo sådan nogle lyster i retning af at forestille sig skjulte dagsordener.

For Enhedslisten har udgangspunktet hele tiden været, at den fri ungdomsuddannelse har

været et tilbud til de unge, der ikke kan finde sig til rette i det almindelige uddannelsessystem. Det gælder de unge, der kaldes ressourcetsvage, men det gælder også de unge, som kan være lidt skæve, mindre disciplinerede i forhold til den traditionelle undervisning. Det kunne f.eks. være den traditionelle undervisnings skyld og behøver ikke nødvendigvis skyldes de unge selv.

Hvad angår de *meget* kreative unge, som også har benyttet den fri ungdomsuddannelse, ja, der kan man måske frygte, at den type unge vil ministeren nu afskære fra den fri ungdomsuddannelse, og derved bidrager ministeren i værste fald til, at færre unge får en uddannelse.

Lovforslaget vil give flere midler til vejledning. Det er vi glade for, og det er alle vel egentlig også. Problemet er, at det skal finansieres ved at reducere tilskuddet til uddannelsesdelene. Man risikerer for alvor at skabe første- og andenklassers uddannelsesstilbud. Vil denne nedsettelse af tilskuddet forbedre uddannelsesforløbet? Vi stiller os tvivlende over for det.

I det hele taget er det svært at se, hvad høringsperioden egentlig har gjort godt for. Ministeren har ikke særlig stor lyst til at argumentere for de høringssvar, der er kommet. Det virker, som om man har sagt: Nu skal vi vise, at vi også formår at stramme lidt op.

Af hensyn til hvem? Af hensyn til de tv-kanaler, der har kørt en kampagne mod uddannelsen? Er det af hensyn til fru Else Winther Andersen? Er det af hensyn til Venstre? Af hensyn til hvem?

Til slut blot lige en bemærkning om brugerbetaling. For Enhedslisten er det et klart princip, at al undervisning skal være gratis og tilgængelig for alle uanset pengepung. Vi synes, det er meget problematisk, at reduktionerne af SU-stipendier og midlerne til at købe uddannelsesdele risikerer at medføre en øget egenbetaling for de enkelte elever. Det mener vi også burde være problematisk for hele regeringen i hvert fald.

Når vi ser på det samlede lovforslag, kan Enhedslisten under ingen omstændigheder støtte det, som det ligger, men vi ville da selvfølgelig kun blive glade, hvis det kunne lykkes under udvalgsarbejdet at få ændret det på afgørende punkter og få stukket en kæp i hjulet på den her fusionsøvelse mellem fru Else Winther Andersen og fru Margrethe Vestager.

Formanden:

Det hedder undervisningsministeren.

Fru Else Winther Andersen som ordfører for forslagsstillerne.

Else Winther Andersen (V):

Det er jo ingen hemmelighed, at Venstre længe har ønsket at stramme op på den fri ungdomsuddannelse, men at vi har afventet den endelige rapport, som vi så fik op mod jul. Det er med det som baggrund, at Venstre sammen med De Konservative og Dansk Folkeparti har fremsat beslutningsforslag nr. B 142 om en gennemgribende sanering af den fri ungdomsuddannelse.

Vi har ønsket, at den fri ungdomsuddannelse skal være mere målrettet, og at det ikke skal være sådan, at den bliver brugt utilsigtet, hvilket vi jo af den rapport, der er kommet, ganske tydeligt har kunnet se er sket. Det har nemlig ikke i stor udstrækning været de virkelig svage unge, der har brugt den fri ungdomsuddannelse, men en del unge, der godt selv kunne have fundet ud af at have taget en uddannelse. Det er jo skrevet sort på hvidt, hvor de unge selv har svaret.

Vi har været meget imod det, som vi har oplevet, nemlig at for en del unge har det været en form for parkering. Vi mener, at det er vigtigt, at de unge får en relevant uddannelse ret hurtigt efter, at de er færdig med deres skolegang, og at de derefter kommer ud på arbejdsmarkedet.

Når jeg så har sagt det, vil jeg godt sige, at Venstre er positiv over for de fælleselementer, som ministeren har med i lovforslaget. Når jeg siger fælleselementer, er det fælleselementer omkring nogle ting, som vi har nævnt i beslutningsforslaget, hvor der kunne være tale om at stramme op. Og vi synes, det er et godt udgangspunkt, at der er nogle fælles ting, vi kan starte med. Derfor vil jeg godt give nogle af de elementer en kommentar med på vejen.

Det første er, at der nu målrettes mod, at det drejer sig om de unge, der ikke har afsluttet en uddannelse, og at man direkte i bemærkningerne har nævnt, at der bl.a. også skal satses på de sent udviklede. Derigennem er man også med til at styrke hele vejledningsprocessen. De elementer synes vi er meget positive, så vi herved får loven målrettet mod den gruppe, der reelt har brug for det.

Så nævner både beslutningsforslaget og lovforslaget de 25 år, og det skal da ikke for vores vedkommende komme an på et større skoleridt om, om det er 25 år, inden man begynder, eller 25 år, når man er færdig. Det er vel sådan noget, der hører ind under udvalgsarbejdet. Det var ministeren, der nævnedes det i sin tale.

Så er reglerne om uddannelsens indhold blevet nævnt, og hvor det er, det skal foregå, og at der skal strammes op omkring privat undervisning i forhold til, hvordan det er i dag. Her er i hvert fald et område, som vi vil være væsentlig optaget af under udvalgsarbejdet, og det bliver et område, vi vil stille en del spørgsmål til.

Vi har i Venstre været meget opmærksomme på, at vi synes, der er nogle områder, hvor der har været for meget slinger i valsen. Ministeren kan bl.a. ikke være i tvivl om, at jeg her tænker på ét område – der kan helt sikkert også være andre – og det er kosmetologuddannelsen, hvor der har været oprettet en masse uddannelsespladser hos nye private udbydere.

Der er et andet område, vi også er noget opmærksomme på, og det er uddannelse i udlandet. Der er strammet op i lovforslaget. Vi vil stille nogle spørgsmål, hvor vi ønsker at få præciseret, hvad det er, man kan deltage i. For jeg vil ikke lægge skjul på, at vi synes, at sporene har skræmmet, som det har været. Vi vil stille nogle spørgsmål om, hvem det er, der kan godkende. Og vi vil også stille nogle spørgsmål om, hvordan man vil sørge for, at det, man har godkendt, også bliver gennemført, når den unge sidder i udlandet.

Jeg har nævnt, at jeg synes, det er godt, at vejledningen bliver styrket. Noget, der bliver styrket, vil også komme til at koste penge. Det kan være, at det kan være en hjælp.

Så er der fællesrådet, og det fællesråd vil vi stille nogle spørgsmål om. Hvad er det i grunden, de laver ud over det, der står i bemærkningerne? Hvad er det, de godkender? Og skal de stadig væk kunne godkende private uddannelser? Hvordan ligger det på det område?

Det er bare noget af det mere konkrete, hvor vi ønsker udbygget og præciseret, hvad det er, der menes med de ting der.

Men som sagt er der i selve lovforslaget mange ting, som vi er positive over for, og ting, som vi vil have undersøgt i udvalget.

Vi har jo både et lovforslag og et beslutningsforslag, og nu går begge dele til udvalgsarbejde, og så må vi se, om der er visioner til, at vi kan mødes, sådan at vi også kan stemme for ministerens forslag, når vi kommer frem til målstrægen. Det vil selvfølgelig afhænge noget af de svar, som vi får vedrørende de præciseringer, jeg nævnte.

Der har også været nævnt her fra talerstolen fra flere sider, at det er væsentligt med en kvalitet i uddannelsen. Og det vil vi i hvert fald i høj

grad være med til også at ønske en drøftelse af, for det er jo noget af det, vi også har ønsket med vores beslutningsforslag.

Til sidst vil jeg godt lige komme med nogle kommentarer til et par ting, der er blevet sagt her fra talerstolen.

Den socialdemokratiske ordfører var noget fortørnet over, at vi vil tillade os at komme med et beslutningsforslag, inden ministeren kom med sit lovforslag. Det er måske ved at blive sådan, at Socialdemokratiet skal være smagsdommer på, hvem der skal fremsætte beslutningsforslag og hvornår og med hvilket indhold? Jeg troede, demokratiet i Danmark bestod af, at man til enhver tid har ret til at markere sine holdninger til tingene.

Vi har ventet til efter rapporten, og derefter er vi kommet med forslag til nogle af de områder, som vi synes der skal strammes op på. Vi har ikke penslet det fuldstændig ud, og det har været helt med vilje, fordi der skulle være nogle ting, som vi kunne være med til at påvirke.

Hr. Aage Frandsen fra SF var den første, der nævnte tv-udsendelser og pressens udstilling af forskellige områder. Jeg vil meget gerne gøre opmærksom på, at de tre partier på intet tidspunkt har været inde og sige, at vi har ønsket at stramme op ud fra nogle enkeltsager. Vi har ønsket opstramningen ud fra de reelle rapporter, der har ligget. Vi ønsker nemlig ikke at lovgive på det her område ud fra nogle enkeltsager. Vi vil derimod gerne have en helhed. Vi vil gerne have en helhed omkring de svagere unge, og vi ønsker ikke, at de unge, der selv kan gå i gang med en uddannelse, først skal bruge 2-3 år på den fri ungdomsuddannelse. Det synes jeg godt lige at jeg ville tage med.

Men ellers lægger vi fra vores side op til et konstruktivt udvalgsarbejde, hvor vi prøver at se på de forskellige elementer.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Den ene dag vil partiet Venstre fjerne Danmarks Pædagogiske Universitet fuldstændigt, væk! Den anden dag vil partiet Venstre muligvis ikke fjerne dette universitet. Den ene dag vil partiet Venstre fjerne den fri ungdomsuddannelse, væk! Den næste dag vil Venstre tilsyneladende ikke fjerne den uddannelse.

Jeg vil gerne spørge fru Else Winther Andersen, om hun kan bekræfte, at hvis landet skulle blive påført en Venstre-regering eller en Venstre-ledet regering – jeg vil arbejde meget stærkt

imod det selv, men hvis man tænkte sig det teoretiske tilfælde, at vi fik påført sådan en regering – kan fru Else Winther Andersen så bekræfte, at Venstre vil fastholde sin nuværende position, nemlig at frede den fri ungdomsuddannelse om end med fru Else Winther Andersens stramminger?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Fru Else Winther Andersen bekendtgjorde, at forslagsstillerne til beslutningsforslaget med stor tålmodighed havde afventet rapporten. Min undren går på, hvorfor man så ikke afventer selve lovforslaget, inden man fremsætter beslutningsforslaget. Og i givet fald at man så ikke trækker det, da man ser, at mange, mange, mange af de konkrete forslag, der ligger i beslutningsforslaget, er med i det endelige lovforslag. I stedet for skal vi i dag bruge tid på også at diskutere beslutningsforslaget.

Mit spørgsmål til fru Else Winther Andersen er, om målet et eller andet sted er, at Venstre og beslægtede partier skal nå at fremsætte flest mulige beslutningsforslag, der ligner regeringens lovforslag, inden vi når frem til et folketingsvalg?

Så vil jeg egentlig godt spørge fru Else Winther Andersen: Lad os nu antage, at der havde været et flertal i Folketingssalen for beslutningsforslaget, er det så ikke korrekt, at det ville betyde, at ministeren måtte trække sit lovforslag? Og på baggrund af at ministeren måtte trække sit lovforslag, havde vi så været i en situation, hvor der skulle laves et nyt, der skulle i høring, og så havde vi ikke nået at kunne få vedtaget en ændring af den fri ungdomsuddannelse?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Venstre taler jo hele tiden om, at man skal stramme op om den fri ungdomsuddannelse, og det ligger der så i forslaget. Man kan jo godt nok ikke se, hvad det er i beslutningsforslaget undtagen det med de 25 år, og det er så uklart. Umidledbart må jeg tolke det sådan, at man skal være færdig, inden man er 25, det vil sige, at man skal begynde, når man er 22.

Det andet, Venstre nu taler om – og det har man også gjort tidligere – er, at det er en bestemt målgruppe, der skal gå der. Så vil jeg spørge efter: Hvad er der i Venstres forslag, som gavner den målgruppe, Venstre taler om, nemlig de

bogligt svage, det må vist være det, der ligger i det?

Og i regeringens lovforslag: Hvad er der bortset fra lidt i bemærkningerne, hvor der står noget om vejledningen og nogle tendenser? Hvad er det for nogle direkte håndtag i lovforslaget, der gavner dem, som Venstre taler om? Der er ikke noget. Der er jo ikke noget.

Man har en uddannelse, man hele tiden vil kritisere, og så siger man, at nogle af dem, der tager den, ikke skal have den. Men man gavner i virkeligheden overhovedet ikke de såkaldt bogligt svage. Slet ikke i beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil gerne svare Enhedslistens ordfører først, som spørger, om vi vil gå ind, hvis vi danner en regering efter et kommende valg. Én ting er jo i hvert fald sikker, det er, at der kommer et valg på et tidspunkt. Om vi så til alle tider vil sige, at så er der noget, der hedder den fri ungdomsuddannelse – jamen jeg synes, det er et godt eksempel, at nu har vi i 4 år haft denne frie ungdomsuddannelseslovgivning, som vi har i dag. Nu er der gået 4 år, og nu ligger der et nyt lovforslag, hvor det bliver drejet i den retning, som jeg måske havde forestillet mig, at det havde fra starten.

Samfundet står ikke stille. Vi ved ikke, hvordan det vil se ud om nogle år, om der er brug for den her uddannelse. Vi kan tage andre eksempler, vi kan tage vores produktionsskoler. De er anderledes her 13 år efter, end da de startede i 1988.

Så det er da et tilsagn, man på intet tidspunkt kan give og så også være troværdig.

Til hr. Thomas Adelskov vil jeg da gerne lige præcisere, at vi faktisk har fremsat beslutningsforslaget, før regeringen fremsatte lovforslaget. Så det kunne jo lige så godt være med omvendt fortegn, at regeringen indkaldte til, hvordan man nu ønskede, det lovforslag kunne se ud, sådan at det foregik på den måde.

Til hr. Aage Frandsen: Jeg har altid anset hr. Aage Frandsen for at være en meget dygtig lærer, pædagog. Og han ender næsten altid med, når han er ordfører på et område, at han får ros for måden, man tackler tingene på. Det vil jeg ikke gøre i det tilfælde her. For det står direkte i bemærkningerne, hvordan lovforslaget vil være målrettet ned mod de svage unge og målrettet ned mod de sent udviklede, sådan at vi får fat i

den gruppe. Så det behøver jeg vel ikke få svar på.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Fru Else Winther Andersen siger, at verden ændres og politik ændres, og det er korrekt.

Men derfor kan fru Else Winther Andersen jo godt bekræfte, at såfremt der er behov for og søgning til den fri ungdomsuddannelse, så vil Venstre i en Venstreledet regering bevare den fri ungdomsuddannelse i en eller anden variant.

For hvis fru Else Winther Andersen ikke kan svare præcist på det, så står vi jo over for, at et parti nærmest går i opløsning, hvis det ikke har en eller anden grad af kontinuitet i sin holdning. Så er det meget svært at etablere sådan et nogenlunde permanent politisk system.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Nu har en del af debatten her i dag jo også drejet sig om parlamentarisk erfaring. Det kan jeg ikke prale så meget af. Men det skal dog ikke ændre ved en ting, og det er spørgsmålet, om ikke det er korrekt, at hvis det nu var tænkeligt, at der var flertal for beslutningsforslaget, så ville fru Else Winther Andersens beslutningsforslag betyde, at det foreliggende lovforslag måtte trækkes. Et nyt skulle fabrikeres, ud i høring, og vi ville ikke før i næste folketingssamling kunne tage stilling til eventuelle ændringer i den fri ungdomsuddannelse.

På den baggrund er det så ikke korrekt, at så ville fru Else Winther Andersen ikke få nogen af de stramninger eller ændringer igennem den fri ungdomsuddannelse, som fru Else Winther Andersen efterlyser og nævner i sit beslutningsforslag. Og mit spørgsmål er derfor: Var det ikke betimeligt at trække dette tidsspildeforslag?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er jo ikke altid, man har held i sine bestræbelser for at forklare noget. Det er ikke altid, at det lykkes, det indrømmer jeg blankt. Jeg sagde også, at det står i bemærkningerne. Men hvad er det for håndtag, der er til det?

Ét er, at der står nogle meget rigtige ting i bemærkningerne. Det er en tilkendegivelse i forhold til de mennesker, der skal være som vejledere. Men noget andet er selve den måde, loven er indrettet på – det kan være tilskud, det kan være den del, som er skolebaseret i forhold til,

hvad der er praktisk. Der nævnte jeg i mit indlæg, at sådan, som den nuværende lov er skruet sammen med 50/50, er det uhensigtsmæssigt over for dem, som man kalder, skal vi sige de bogligt uvante, og som har det sådan med skolen, at det var en pestilens; og det er ikke sikkert, at det er deres fejl.

Derfor spørger jeg: Hvordan får vi så dem ind i en uddannelse. Så kunne det godt være, det var en anden fordeling end 50/50. Det er et eksempel på et håndtag, og det er det, jeg spørger efter: Hvad er det for nogle håndtag, der er i det? Ét er de smukke ord, som jeg er enig i, men håndtagene er altså vigtigere for politisk handling.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til Enhedslistens ordfører, der fortsat spørger om den fri ungdomsuddannelse: Jeg vil gerne svare og sige, at Venstre altid vil bakke op om den svage unge. Men da samfundet ændrer sig, kan det være, at det hedder noget andet om 3 år.

Det kan også være, at det hedder den fri ungdomsuddannelse, det vil jeg da ikke afvise at det gør. Men det væsentligste er, at der altid skal være et tiltag, så vi også får samlet dem op, der skal bruge lidt længere tid til at lære, det kan være både bogligt og rent praktisk, men det kan også være, at man skal styrkes socialt. Det skal der være til enhver tid. Det har Venstre altid været indstillet på.

Til hr. Thomas Adelskov vedrørende beslutningsforslaget: Ja, men hvis der er noget, der er tidsspilde, så er det i hvert fald denne diskussion, om ægget er kommet før hønen. Det må da være resultatet, der kommer ud af det her, der må være det væsentligste.

Jeg kan kun sige: Ja, men havde ministeren eventuelt indkaldt os til et ordførermøde, inden lovforslaget var kommet, så kan det da være, men det har vi heller ikke været. Jeg synes sådan set ikke, at vi i dag skal stå og tale os fra hinanden. Vi har talt os til hinanden, men sådan som den socialdemokratiske ordfører bliver ved med at være tidsrøver på det her område, så er man medvirkende til at tale noget fra hinanden. Men det er måske regeringens holdning?

Til hr. Aage Frandsen: Det er da dejligt, at man har læst bemærkningerne. Skoledelen, praktiskdelen, og hvordan får man det hele med? Ja, det er noget af det, jeg synes, der kan ligge i et udvalgsarbejde. Det er da ikke noget, vi skal stå og forhandle her fra Folketingets talerstol.

Og så synes jeg da, vi har en god uddannelse, der hedder egu. Det kan være, at den gruppe unge skal have den uddannelse eller noget helt andet. Det kan vi da ikke afgøre på 2 minutter ved en førstebehandling i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke Venstres ordfører for svaret, og jeg skal især takke for, at Venstres ordfører sagde, at til enhver tid – det var fru Else Winther Andersens ord – skal der, hvis der ikke er fri ungdomsuddannelse, være noget, der kan tage hånd om den samme gruppe af unge på nogenlunde samme måde. Sådan forstod jeg fru Else Winther Andersens »til enhver tid«. Sådan har jeg ikke tidligere forstået fru Else Winther Andersen. Sådan har jeg ikke tidligere forstået fru Else Winther Andersen, når hun har draget rundt i det jyske.

Men o.k., jeg tager det til efterretning, og jeg takker for svaret »til enhver tid«.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Ja, men det er da godt, at hr. Søren Kolstrup er tilfreds.

Jeg synes, jeg her kan præcisere det samme, som jeg gjorde over for hr. Aage Frandsen, at vi jo bl.a. har en egu-uddannelse, som jo nemlig er for den meget svage del af unge, en uddannelse som vi i hvert fald har været meget glade for startede ud. Den er ved at være gammel efterhånden, det er fra før denne regerings tid. Så der er ikke noget nyt i det, jeg har sagt fra Folketingets talerstol i dag.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Der er her ved førstebehandlingen sagt mangt og meget om den fri ungdomsuddannelse. Jeg synes, det er vigtigt at holde sig for øje, hvilken rolle den fri ungdomsuddannelse spiller i forhold til de øvrige ungdomsuddannelser og også se udviklingen af den fri ungdomsuddannelse i lyset af de bestræbelser, vi gør os i det, vi kalder det ordinære uddannelsessystem, nemlig dér at øge rummeligheden, øge mulighederne for en mere individuel tilrettelæggelse, øge fleksibiliteten, således at den enkelte kan få mere tid til det, som måtte forekomme svært.

Men jeg synes også, hvis man lytter godt efter, at man hos samtlige ordførere kan høre en for-

ståelse af, at der er unge, for hvem det ordinære system ikke er det tilbud, de har brug for.

Jeg håber også, alle har læst PLS-rapporten så grundigt, at man kan se det, som de jo siger, nemlig at vores kendte kategorier er for overfladiske og slet ikke rammende i forhold til den målgruppe, vi her har med at gøre, fordi den traditionelle opdeling af stærke og svage slet ikke er rammende, fordi den unge, som måske umiddelbart kunne se stærk ud, har nogle svagheder, som gør, at det er ganske vanskeligt for vedkommende at gennemføre en ordinær uddannelse.

Dermed håber jeg også, at vi i forbindelse med udvalgsbehandlingen og de drøftelser, vi måtte have i forhold til det, kan holde fast i det, som er målet med den fri ungdomsuddannelse, nemlig at sikre, at nogle af de unge, som ellers ikke ville få et uddannelsesmæssigt afsæt for videre uddannelse eller for en tilknytning til arbejdsmarkedet af personlige, af faglige, af sociale grunde, kan få et afsæt til den tilknytning.

Jeg håber også, at vi i udvalgsbehandlingen og i den diskussion, vi vil have i den forbindelse, vil anerkende det stykke arbejde, som er gjort hovedsageligt inden for den fri ungdomsuddannelse, nemlig meget seriøse uddannelsesforløb, hvor unge forsøger at give deres udvikling et mål og en retning i forhold til det at komme videre med uddannelse eller at komme i gang med et stykke arbejde.

Jeg håber også, at vi kan bygge videre på det arbejde, som fællesrådet har gjort inden for de sidste 1-2 år for at kvalificere vejledningen og sikre en fælles etik og en fælles holdning i forhold til det arbejde, som vejledere gør; vejledere, som jo oftest sidder uden et egentlig vejlederfagligt miljø på den skole, hvor de rent faktisk sidder med en meget vanskelig opgave.

Der er rejst mange forskellige spørgsmål i dag, og jeg tror, der er brug for, at vi i udvalgsbehandlingen også går forholdsvis detaljeret til værks med hensyn til, hvilke uddannelsesforløb der vil være mulige i forhold til den nuværende lovgivning, i forhold til det foreslåede, men også hvad der i øvrigt måtte være af problemer.

Derfor ser jeg frem til udvalgsbehandlingen, som jeg håber kan blive interessant, men også

vil nå frem til det resultat, at et bredt flertal vil være med til at konsolidere den fri ungdomsuddannelse og dermed give de unge, som har brug for den fri ungdomsuddannelse, uanset hvordan vi umiddelbart karakteriserer det, et afsæt og en ro til, at de får en ungdomsuddannelse og dermed et afsæt både til videreuddannelse, men også får en tilknytning til arbejdsmarkedet. Det har den enkelte brug for, og det har det danske samfund også.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget og forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 24. april 2001 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.49